sprong verworven pensioenrechten die hij verloor door zijn indiensttreding bij een der Gemeenschappen, rekening te houden met de uit hoofde van een vrijwillige verzekering bij het nationale orgaan behouden pensioenrechten, maar moet zij de vrijwillige bijdragen die de betrokkene heeft betaald na de beëindiging van zijn nationale dienstverband buiten beschouwing laten.

In zaak 131/80,

G. WILL, ingenieur, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Luxemburg, domicilie gekozen hebbende ten kantore van zijn procesgemachtigde V. Biel, advocaat te Luxemburg, Rue des Glacis 18A,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, te dezen vertegenwoordigd door J. Pipkorn, lid van haar juridische dienst, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een verzoek tot

— nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 11 december 1978 tot vaststelling van het aantal aan verzoeker toegekende extra pensioenjaren ingevolge artikel 102 van het Ambtenarenstatuut van de EGKS,

— vaststelling dat de Commissie gehouden is verzoeker nog verscheidene extra pensioenjaren toe te kennen, die zij in het genoemde besluit niet in aanmerking heeft genomen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: T. Koopmans, kamerpresident, A. O'Keeffe en G. Bosco, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop, de conclusie en de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Verzoeker, geboren op 8 december 1915, werd op 15 oktober 1956 door de Hoge Autoriteit van de EGKS aangesteld als ambtenaar op proef. Sindsdien bleef hij ononderbroken in dienst van de Hoge Autoriteit en vervolgens van de Commissie.

Overeenkomstig de overgangsbepalingen van titel VIII van het Ambtenarenstatuut van de EGKS van 1 januari 1962 (hierna: EGKS-Statuut) en van artikel 48 van bijlage VIII bij dit Statuut, viel hij per 15 oktober 1956 onder de pensioenregeling van de Gemeenschappen.

Bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag van 11 december 1978 werden de bepalingen van artikel 107 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en van artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut op hem van toepassing verklaard, waarbij hem op zijn pensioenrechten tegenover de Gemeenschappen extra pensioenjaren van drie jaar, een maand en vijftien dagen werden toegekend.

2. Artikel 10, lid 2, sub a-f, EGKS-Statuut stemde overeen met artikel 107 van het Statuut van de Ambtenaren van de EEG en de EGA, zoals vastgesteld bij verordening nrs. 31 (EEG) en 11 (EGA) van 18 december 1961 (PB van 1962, blz. 1385).

In het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (hierna: Ambtenarenstatuut), vastgesteld bij verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van 29 februari 1968 (PB L 56 van 1968, blz. 1), is genoemd artikel 107 overgenomen met enkele redactionele aanpassingen (artikel 2, eerste alinea, sub 17, van de verordening). Artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut werd evenwel gehandhaafd voor de ambtenaren die, zoals verzoeker, waren aangeworven overeenkomstig de bepalingen van het EGKS-Statuut van 1956 (artikel 2, derde alinea, van dezelfde verordening).

De betrokken bepalingen van artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut luiden als volgt:

„a) Aan de ambtenaar op wie dit statuut overeenkomstig deze overgangsbepalingen van toepassing is geworden en die kan aantonen dat hij door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap het recht op pensioen, dat hij in zijn land van herkomst zou hebben verworven, geheel of gedeeltelijk heeft verloren zonder de actuariële tegenwaarde van deze rechten te kunnen verkrijgen, wordt voor zijn ouderdomspensioen bij de Gemeenschap en zonder navordering van bijdragen een aantal extra pensioenjaren toegekend, dat overeenkomt met het aantal pensioenjaren dat hij in zijn land van herkomst had verworven.

b) Het aantal aldus toegekende extra pensioenjaren wordt, na advies van het in artikel 10 bedoelde comité voor het statuut, vastgesteld door het tot aanstelling bevoegde gezag van de instelling waartoe de ambte-

naar behoort. Dit aantal mag niet groter zijn dan:

— het aantal werkelijke dienstjaren dat de ambtenaar op 65-jarige leeftijd zal kunnen hebben,

— de helft van het aantal dienstjaren dat hij op 65-jarige leeftijd te kort zal komen om 35 dienstjaren te tellen.

c) De ambtenaar op wie bovengenoemde bepalingen van toepassing zijn, is gehouden een gedeelte van de bedragen die hij uit hoofde van het verlies van het recht op pensioen in zijn land van herkomst heeft ontvangen en die niet overeenkomen met de actuariële tegenwaarde van dat recht, aan de Gemeenschap te betalen; dit gedeelte komt overeen met de verhouding tussen het aantal extra pensioenjaren dat door de Gemeenschap is toegekend en het aantal pensioenjaren dat de ambtenaar in zijn land van herkomst heeft verloren.

De Commissie stelde op 2 juli 1969 algemene bepalingen ter uitvoering van de artikelen 107 Ambtenarenstatuut en 102, lid 2, EGKS-Statuut vast. Deze werden bekendgemaakt in Personeelskoerier nr. 77 van 29 juli 1969, blz. 601 e.v. Na deze bekendmaking verzocht verzoeker op 10 november 1969 om compensatie van de pensioenrechten die hij door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap had verloren.

Daarop werden door de administratie en door verzoeker onderzoekingen verricht om vast te stellen welke van verzoekers pensioenrechten van vóór zijn indiensttreding bij de Hoge Autoriteit verloren waren gegaan respectievelijk gehandhaafd.

3. Na afsluiting van dit onderzoek berekende de Commissie verzoekers pensioenrechten op de volgende grondslag.

a) Verzoekers laatste werkgever vóór zijn indiensttreding bij de Hoge Autoriteit was de Duitse Hütten- und Walzwerks-Berufsgenossenschaft (hierna: Berufsgenossenschaft), een publiekrechtelijk lichaam met een pensioenregeling overeenkomstig de bepalingen van het Bundesbeamtengesetz.

Daar was hij aanvankelijk, van 1 maart 1951 tot 31 mei 1953, werkzaam als employé (Angestellter) in de zin van het Angestellten-Versicherungsgesetz. Gedurende dit tijdvak was verzoeker niet onderworpen aan de verplichte pensioenverzekering, daar zijn jaarlijkse bezoldiging het destijds geldende plafond overschreed. Bijgevolg behoefde de Berufsgenossenschaft voor dat tijdvak geen bijdrage te betalen aan de Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (hierna: BfA). Verzoeker betaalde in de loop van dit tijdvak evenwel 17 vrijwillige bijdragen aan de BfA.

Van 1 juni 1953 tot 31 oktober 1956 was verzoeker werkzaam als technisch controleur onder de voorwaarden van het dienstreglement van de Berufsgenossenschaft; daarbij was hij onderworpen aan het ambtenarenrecht, dat wil zeggen aan de bepalingen van het Bundesbeamtengesetz. Gedurende dit tijdvak was verzoeker niet onderworpen aan de verplichte pensioenverzekering van § 11, lid 1, Angestelltenversicherungsgesetz, omdat hij een vooruitzicht had op een ambtenarenpensioen. Daar hij echter op 31 oktober 1956, binnen de door het Bundesbeamtengesetz voorgeschreven wachttijd van 10 jaar, zijn dienst bij de Berufsgenossenschaft beëindigde, kon hem geen ambtenarenpensioen worden toegekend. In deze omstandigheden was de Berufs-

genossenschaft ingevolge artikel 9 Angestelltenversicherungsgesetz gehouden, verzoeker na te verzekeren voor het tijdvak van 1 juni 1953 tot 31 oktober 1956.

Voor dit tijdvak betaalde verzoeker 29 vrijwillige bijdragen aan de BfA. Aangezien zijn oude werkgever hem voor dit tijdvak naverzekerde, gelden deze bijdragen overeenkomstig artikel 2, § 15, van het Angestelltenversicherungs-Neuregelungsgesetz van 23 februari 1957 (BGBl. I, blz. 980), als bijdragen aan een aanvullende verzekering. Van die 29 vrijwillige bijdragen werden er 13 betaald toen verzoeker in dienst was van de Berufsgenossenschaft en de overige in december 1957.

b) Op de grondslag van deze feiten berekende de Commissie als *verworven pensioenrechten die verzoeker had verloren* de rechten uit hoofde van de tussen 1 maart 1951 en 14 oktober 1956 bij de Berufsgenossenschaft vervulde dienstjaren, *dat wil zeggen vijf jaar, zeven maanden en dertien dagen,* voor zover daar geen tegenover de BfA behouden rechten over hetzelfde tijdvak tegenover staan.

Op deze berekeningsgrondslag van vijf jaar, zeven maanden en vijftien dagen werd een coëfficiënt van 0,8322 toegepast om rekening te houden met de rechten die verzoeker tegenover de BfA had *behouden* ingevolge de bijdragen aan deze instelling in het kader van de vrijwillige verzekering. Die coëfficiënt werd vastgesteld op grond van een fictieve berekening van de BfA die de Commissie bij brief van 28 augustus 1976 werd toegezonden. Toepassing van deze coëfficiënt bracht het aantal toe te kennen extra pensioenjaren op *vier jaar, acht maanden en vijf dagen.*

Op dit aantal pensioenjaren werd tenslotte een omrekenings-coëfficiënt toegepast ten einde — rekening houdende met verzoekers leeftijd en geslacht — de *actuariële tegenwaarde* ervan vast te stellen. Deze berekening kwam uit op *drie jaar, een maand en vijftien dagen.*

Dit aantal werd in het besluit van 11 december 1978 aangemerkt als extra pensioenjaren waarop verzoeker krachtens artikel 102 EGKS-Statuut aanspraak kon maken.

4. Van dit besluit werd verzoeker in kennis gesteld bij brief van 11 december 1978, met het verzoek eventuele bezwaren binnen een termijn van drie maanden schriftelijk uiteen te zetten.

Nadat die termijn tweemaal was verlengd, bepaalde verzoeker zijn standpunt in een nota van 25 juni 1979. Hij verzette zich met name tegen het feit dat bepaalde vroegere tijdvakken („nützliche Vordienstzeiten") niet waren aangemerkt als verloren pensioenjaren. Voorts had volgens hem geen rekening mogen worden gehouden met de uit hoofde van een vrijwillige verzekering tegenover de BfA behouden rechten.

Bij brief van 13 augustus 1979 lichtte het hoofd van de afdeling Individuele rechten en voorrechten van het directoraatgeneraal Personeelszaken en algemeen beheer van de Commissie de berekening toe zonder deze te wijzigen. Op 6 november 1979 diende verzoeker een klacht in. Na het verstrijken van de antwoordtermijn van artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut diende verzoeker op 30 mei 1980 het onderhavige beroep in.

De Commissie wees de klacht op 24 juli 1980 uitdrukkelijk af. Het besluit tot afwijzing werd meegedeeld bij schrijven van 4 september 1980, dat door verzoeker op 19 september 1980 werd ontvangen.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

1) het stilzwijgend besluit tot afwijzing van zijn klacht van 6 november 1979 onwettig en nietig te verklaren;

2) voor recht te verklaren dat de Commissie gehouden is aan verzoeker de studieperiodes als extra pensioenjaren toe te kennen, wegens de terugwerkende kracht van het Bundesbeamtenrahmengesetz van 1 juli 1957 waarbij in het Bundesbeamtengesetz een artikel 116 a werd ingelast;

3) vast te stellen dat de Commisse geen enkel recht heeft op cessie van de rechten die verzoeker heeft verworven krachtens vrijwillige verzekeringsbijdragen;

4) subsidiair, vast te stellen dat de door de Commisie vastgestelde uitvoeringsbepalingen met artikel 102 EGKS-Statuut onverenigbaar en dus niet toepasselijk zijn; ze bijgevolg onwettig te verklaren voor zover zij de administratie recht zouden kunnen geven op cessie van krachtens vrijwillige verzekeringsbijdragen verworven rechten;

5) de zaak voor herberekening van verzoekers rechten naar de Commissie terug te zenden;

6) verweerster in de kosten te verwijzen.

Verweerster concludeert dat het den Hove behage:

1) het beroep ongegrond te verklaren;

2) verzoeker in de kosten te verwijzen.

III — Middelen en argumenten van partijen

a) Toekenning van vóór de indiensttreding gelegen tijdvakken

Verzoeker betoogt dat volgens § 116 a Bundesbeamtengesetz (hierna: BBG) van 14 juli 1953 bepaalde vóór zijn tewerkstelling gelegen tijdvakken als extra pensioenjaren moeten worden toegekend. Hierbij gaat het met name om studieperiodes. Bedoelde bepaling werd door het Beamtenrechtsrahmengesetz van 1 juli 1957 met terugwerkende kracht tot 1 september 1953 ingelast. Derhalve was verzoeker bij de inwerkingtreding van de nieuwe bepaling nog in actieve dienst bij de Berufsgenossenschaft. Ingevolge de terugwerkende kracht van de nieuwe wet had hij recht op de erin voorziene voordelen zodat de betrokken tijdvakken in aanmerking moeten worden genomen bij de berekening van de verloren pensioenrechten. In repliek preciseert verzoeker tenslotte dat hij de toekenning vraagt van extra pensioenjaren van vijf jaar, vijf maanden en drie dagen. Dit aantal stemt overeen met het maximum aantal pensioenjaren dat hem kan worden toegekend krachtens artikel 102, lid 2, sub b, EGKS-Statuut, zoals dit door de Commissie in het bestreden besluit is toegepast.

Verweerster beklemtoont dat de door verzoeker tegenover zijn vroegere werkgever verkregen pensioenrechten moeten worden beoordeeld aan de hand van de nationale bepalingen die golden toen verzoeker die rechten verloor (artikel 102, lid 2, sub a, EGKS-Statuut; artikel 7, lid 1, van de algemene uitvoeringsbepalingen).

Daar hij de wachttijd van tien dienstjaren bedoeld in artikel 106 BBG niet had volbracht, heeft verzoeker door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap geen recht op een ambtenarenpensioen verworven of verloren. Hij had enkel een vooruitzicht op een pensioen, dat slechts in een volledig recht zou zijn omgezet indien verzoeker bij de Berufsgenossenschaft in dienst was gebleven en hij pensioengerechtigd was geworden na afloop van de wachttijd of wegens arbeidsongeschiktheid.

De wachttijd gedurende welke verzoeker een uitzicht had op een ambtenarenpensioen, omvat enkel het tijdvak waarin hij daadwerkelijk bij de Berufsgenossenschaft in dienst is geweest. Niet in aanmerking komen die in § 116, lid 1, sub 3, BBG bedoelde „Vordienstzeiten", omdat deze geen deel uitmaken van de in § 106 BBG vermelde wachttijd. Hetzelfde geldt voor studieperiodes in de zin van § 116 a BBG. Voor het overige is § 116 a eerst bij het Beamtenrahmengesetz van 1 juli 1957 per 1 september 1953 in het BBG ingelast. Hij is slechts van toepassing op ambtenaren die op de dag van inwerkingtreding in actieve dienst waren en daarmee gelijkgestelde personen; mitsdien geldt hij niet voor verzoeker, wiens dienstverband met de Berufsgenossenschaft een einde nam op 31 oktober 1956, dat wil zeggen vóór de bedoelde bepaling in werking trad.

b) De inaanmerkingneming van vrijwillige bijdragen

Verzoeker betoogt dat verweerster geen recht heeft op betaling van uit vrijwillige bijdragen voortvloeiende prestaties van de BfA. Zulks waar hat gaat om bijdragen die naar hun aard niet onder de statutaire bepalingen vallen, welke laatste alleen pensioenrechten betreffen.

Zo het niet ging om betaling maar om een berekeningsfactor, dan nog zouden de vrijwillige bijdragen aan een aanvullende verzekering een vermindering van de toe te kennen extra pensioenjaren tot gevolg hebben.

Verweersters stelling dat niet enkel de daadwerkelijk verworven pensioenrechten in aanmerking moeten worden genomen maar ook de rechten die verzoeker door vrijwillige bijdragen heeft kunnen verwerven, vindt geen steun in de bewoordingen van de artikelen 102 EGKS-Statuut en 107 Ambtenarenstatuut. De uitlegging van deze teksten wordt evenmin bepaald door artikel 4 van de algemene uitvoeringsbepalingen, daar dit eerst in 1969 in werking is getreden en geen terugwerkende kracht kan hebben.

Volgens verzoeker heeft de toekenning van extra pensioenjaren niets uitstaande met de betaling van vrijwillige bijdragen door een ambtenaar, daar een vrijwillige verzekering niet kan worden gelijkgesteld met een pensioenregeling.

Verweerster merkt in de eerste plaats op dat het besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag van 11 december 1978 geenszins betrekking heeft op „betaling" van pensioenrechten jegens de BfA.

Volgens haar gaat het om de vraag of zij, in het kader van artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut en artikel 107 Ambtenarenstatuut gerechtigd is, bij de berekening van de waarde van de te vergoeden verloren pensioenrechten de na de indiensttreding van een ambtenaar bij de Gemeenschap behouden pensioenrechten ook dan in aanmerking te nemen, wanneer deze deels op vrijwillige bijdragen berusten.

Verweerster is van oordeel dat niet enkel rekening moet worden gehouden met de daadwerkelijk verworven pensioenrechten over dienst- of arbeidsperiodes van vóór de indiensttreding bij de Gemeenschappen, maar ook met die welke de ambtenaar niet heeft verworven doch door betaling van vrijwillige bijdragen had kunnen verwerven. Dit volgt in de eerste plaats uit de bewoordingen van de artikelen 107 Ambtenarenstatuut en 102, lid 2, EGKS-Statuut. Voorts beantwoordt het niet aan het doel van de betrokken regeling — het toekennen van een vergoeding voor een pensioentekort dat niet anderszins kan worden gedekt — voordelen toe te kennen waar een dergelijk tekort niet bestaat (zoals in verzoekers geval) of waar dit tekort aan de ambtenaar zelf is toe te schrijven (zoals bij een ambtenaar die van de mogelijkheid vrijwillige bijdragen te betalen geen gebruik maakt).
De uitvoeringsbepalingen, en met name artikel 4, bevatten derhalve slechts een nadere uitwerking van de uit de statutaire bepalingen zelf voortvloeiende rechtsgevolgen, waar zij voorschrijven dat bij de berekening van het door het communautaire pensioenstelsel te vergoeden verlies aan pensioenrechten de op vrijwillige bijdragen berustende behouden pensioenrechten in aanmerking komen.

Voor het overige berokkent de inaanmerkingneming van de vrijwillige bijdragen verzoeker geen schade, daar hem enkel een vergoeding voor een niet bestaand pensioentekort wordt ontzegd.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen zijn ter terechtzitting van 5 februari 1981 in hun pleidooien gehoord.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 2 april 1981 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij verzoekschrift, ingediend ter griffie van het Hof op 30 mei 1980, heeft de heer G. Will, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 11 december 1978 houdende toepassing op hem van het bepaalde in artikel 102, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren van de EGKS (hierna: EGKS-Statuut), met vaststelling van de hem krachtens deze bepaling toegekende extra pensioenjaren.

2 Luidens artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut, waarvan de bewoordingen in hoofdzaak overeenstemmen met die van artikel 107 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (hierna: Ambtenarenstatuut), wordt aan de ambtenaar die kan aantonen dat hij door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap het recht op pensioen dat hij in zijn land van herkomst zou hebben verworven, geheel of gedeeltelijk heeft verloren zonder de actuariële tegenwaarde van deze rechten te kunnen verkrijgen, voor zijn ouderdomspensioen bij de Gemeenschap een aantal extra pensioenjaren toegekend,

dat overeenkomt met het aantal pensioenjaren dat hij in zijn land van herkomst had verworven. Genoemd lid 2 bepaalt voorts dat het aantal aldus toegekende extra pensioenjaren na advies van het comité voor het stauut wordt vastgesteld door het tot aanstelling bevoegde gezag van de instelling waartoe de ambtenaar behoort, en dat dit aantal niet groter mag zijn dan het aantal werkelijke dienstjaren dat de ambtenaar op 65-jarige leeftijd zal kunnen hebben, of dan de helft van het aantal dienstjaren dat hij op 65-jarige leeftijd te kort zal komen om 35 dienstjaren te tellen.

3 Verzoeker trad op 15 oktober 1956 in dienst bij de Hoge Autoriteit van de EGKS. Vóór die datum werkte hij bij de Duitse Hütten- und Walzwerks-Berufsgenossenschaft (hierna: Berufsgenossenschaft), een publikierechtelijk lichaam naar Duits recht. Vanaf 1 juni 1953 bezat hij de hoedanigheid van ambtenaar; op zijn bezoldiging werden derhalve pensioenbijdragen krachtens het Bundesbeamtengesetz ingehouden. Daarvoor, sinds 1 maart 1951, had hij bij hetzelfde lichaam gewerkt als employé („Angestellter") in de zin van het Angestelltenversicherungsgesetz; daar hij wegens het niveau van zijn bezoldiging niet aan de in deze wet voorziene verplichte pensioenverzekering was onderworpen, betaalde hij vrijwillige bijdragen aan de Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (hierna: Bundesanstalt).

4 Op het moment van zijn indiensttreding bij de Gemeenschap had verzoeker de door het Bundesbeamtengesetz voor de toekenning van een pensioen voorgeschreven wachttijd van tien dienstjaren niet volbracht. Bijgevolg was de Berufsgenossenschaft krachtens het Angestelltenversicherungsgesetz verplicht verzoeker voor het tijdvak waarin hij ambtenaar was geweest na te verzekeren. Aan deze verplichting voldeed zij door aan de Bundesanstalt een uit de pensioenberekening voor dit tijdvak voortvloeiend bedrag te betalen. In diezelfde periode alsmede na zijn indiensttreding bij de Gemeenschap betaalde verzoeker zelf vrijwillige bijdragen aan de Bundesanstalt.

5 Blijkens een brief van de Bundesanstalt aan de Commissie van 26 augustus 1976 is de Bundesanstalt van mening, dat de vrijwillige bijdragen die verzoeker zowel tijdens als na zijn dienstbetrekking met de Berufsgenossenschaft betaalde, gezien de door de Berufsgenossenschaft voor verzoeker gesloten naverzekering bijdragen aan een aanvullende verzekering vormen.

6 In het bestreden besluit heeft de Commissie verzoeker op grond van artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut een aantal extra pensioenjaren toegekend. Daarbij werd het plafond van de krachtens deze bepaling toe te kennen extra pensioenjaren vastgesteld op 5 jaar, 5 maanden en 3 dagen, en anderzijds het aantal toegekende extra pensioenjaren op 3 jaar, 1 maand en 15 dagen.

7 Voor de vaststelling van het plafond moest volgens het verzoekschrift een tijdvak van 15 jaar en 18 dagen in aanmerking worden genomen, doch dit — op generlei wijze gemotiveerd — standpunt is door verzoeker verlaten nadat de Commissie dit punt in haar verweerschrift nader had toegelicht.

8 Verzoeker bestrijdt daarentegen het aantal toegekende extra pensioenjaren, en wel om twee redenen. In de eerste plaats zou de Commissie haar berekening op een onjuist aantal pensioenjaren hebben gebaseerd, door geen rekening te houden met verzoekers studieperiodes vóór zijn indiensttreding bij de Berufsgenossenschaft. Voorts zou de Commissie ten onrechte rekening hebben gehouden met verzoekers vrijwillige verzekeringsbijdragen aan de Bundesanstalt.

9 De toekenning van 3 jaar, 1 maand en 15 dagen berust blijkens de bijlage bij het bestreden besluit op de volgende berekening:

a) als berekeningsgrondslag gold het tijdvak waarin verzoeker in dienst was van de Berufsgenossenschaft, dat wil zeggen drie jaar, een maand en 13 dagen;

b) op dit aantal werd de coëfficiënt 0,8332 toegepast om rekening te houden met verzoekers vrijwillige verzekering bij de Bundesanstalt;

c) vervolgens werd een omrekeningscoëfficiënt toegepast om de actuariële tegenwaarde van het aldus vastgestelde aantal te bepalen.

10 Verzoeker betwist in de eerste plaats de sub a vermelde berekeningsgrondslag. Hij ontkent niet dat hij het in het besluit genoemde tijdvak daadwerkelijk had vervuld toen hij in 1956 de Berufsgenossenschaft verliet, doch zijns

inziens had het als berekeningsgrondslag dienende tijdvak niet enkel de daadwerkelijke diensttijd moeten omvatten, maar ook vóór zijn tewerkstelling gelegen studieperiodes die volgens de betrokken Duitse wettelijke bepalingen bij de berekening van de pensioenjaren in aanmerking kunnen worden genomen.

11 Tot staving van dit middel voert verzoeker aan dat bij een Duitse wet van 1 juli 1957 een nieuwe § 116 a in het Bundesbeamtengesetz werd ingelast, volgens welke aan de tewerkstelling voorafgaande studieperiodes bij de berekening van de pensioenjaren in aanmerking moeten worden genomen. Volgens verzoeker heeft deze wet uit 1957 terugwerkende kracht gehad tot 1 september 1953, toen verzoeker nog in dienst was bij de Berufsgenossenschaft. De bij deze wet ingevoerde regeling zou derhalve met terugwerkende kracht op zijn situatie van toepassing zijn geweest en zou bijgevolg voor hem pensioenrechten hebben doen ontstaan die hij door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap zou hebben verloren.

12 De Commissie bestrijdt dit argument. Zij stelt dat volgens artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut de toekenning van extra pensioenjaren slechts betrekking kan hebben op pensioenjaren die de ambtenaar „in zijn land van herkomst had verworven", en dat deze bewoordingen aldus moeten worden uitgelegd dat de „verworven" pensioenjaren daadwerkelijk moeten zijn verworven op het ogenblik dat de ambtenaar zijn rechten verloor. Deze uitlegging vindt haars inziens steun in de algemene uitvoeringsbepalingen betreffende de artikelen 107 Ambtenarenstatuut en 102, lid 2, EGKS-Statuut, door de Commissie vastgesteld op 2 juli 1969 en bekendgemaakt in de Personeelskoerier van 29 juli 1969 (nr. 77, blz. 601). Artikel 7 van deze algemene uitvoeringsbepalingen zou de toekenning uitdrukkelijk afhankelijk stellen van de nationale pensioenregeling die op de ambtenaar van toepassing was „op het ogenblik waarop hij die rechten verloor".

13 Het standpunt van de Commissie moet worden aanvaard. De in artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut en in artikel 107 Ambtenarenstatuut voorziene toekenning van extra pensioenjaren heeft tot doel, in het kader van de communautaire pensioenregeling een zekere compensatie te verlenen voor de pensioenrechten die de ambtenaar reeds had verworven doch die hij door zijn indiensttreding bij een van de Gemeenschappen verliest. De rechten die hij verliest zijn die welke hij bij de beëindiging van zijn vroegere dienstverband

had verworven. Latere nationale wettelijke bepalingen kunnen niet tot gevolg hebben dat de berekening van de rechten die hij op dat tijdstip had verworven, voor de vaststelling van de compensatie wordt gewijzigd.

14 Dit geldt ook wanneer een nationale wettelijke regeling die in werking is getreden na het tijdstip waarop het nationale dienstverband werd beëindigd, terugwerkende kracht heeft tot een vóór dat tijdstip gelegen datum. De ambtenaar kan immers niet worden geacht door zijn indiensttreding bij een van de Gemeenschappen pensioenrechten te hebben verloren, wanneer hij deze rechten op het tijdstip van beëindiging van zijn vroeger dienstverband niet had verworven.

15 Dienvolgens is het eerste onderdeel van verzoekers vordering ongegrond.

16 Verzoeker bestrijdt voorts de omstandigheid dat in het betwiste besluit op het aantal van zijn dienstjaren bij de Berufsgenossenschaft de coëfficiënt 0,8332 is toegepast om rekening te houden met zijn vrijwillige verzekering bij de Bundesanstalt. Zijns inziens wordt hem door de inaanmerkingneming van zijn vrijwillige bijdragen zijn spaargeld afgenomen, terwijl zulks in elk geval indruist tegen de bewoordingen en de strekking van artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut.

17 De Commissie acht zich gerechtigd, bij de berekening van de overeenkomstig voornoemd voorschrift te compenseren verloren pensioenrechten de na indiensttreding van de ambtenaar bij de Commissie behouden pensioenrechten in aanmerking te nemen, zelfs wanneer deze rechten deels op vrijwillige bijdragen berusten. Daar de betrokken regeling tot doel heeft, een vergoeding voor een niet anderszins te dekken pensioentekort toe te kennen, zijn er volgens haar geen termen aanwezig om voordelen toe te kennen wanneer een dergelijk tekort niet bestaat.

18 De Commissie heeft voorts opgemerkt dat artikel 4 van bovenbedoelde algemene uitvoeringsbepalingen uitdrukkelijk bepaalt, dat de pensioenrechten die de ambtenaar heeft verloren rechten op ouderdomspensioen ten laste van een „wettelijke of contractuele" pensioenregeling zijn.

19 Verzoeker heeft daarop betoogd dat bedoeld artikel 4 op een onjuiste uitlegging van de artikelen 102, lid 2, EGKS-Statuut en 107 Ambtenarenstatuut berust; mitsdien verzoekt hij het Hof om nietigverklaring van artikel 4.

20 Blijkens het dossier betaalde verzoeker aan de Bundesanstalt 46 vrijwillige bijdragen, waarvan 17 tijdens zijn tewerkstelling als employé bij de Berufsgenossenschaft (1951-1953), 13 gedurende het tijdvak waarin hij de hoedanigheid van ambtenar bij deze instelling bezat (1953-1956), en 16 na beëindiging van zijn dienstverband in december 1957. Blijkens een onderzoek van de betrokken Duitse wettelijke regeling in het zicht van de in het dossier vervatte gegevens werden deze 16 vrijwillige bijdragen weliswaar betaald na beëindiging van het dienstverband, doch waren zij bedoeld als aanvullende bijdragen in de zin van het Angestelltenversicherungs-Neuregelungsgesetz van 23 oktober 1957 ter dekking van verzekeringstijdvakken gelegen tussen 1 januari 1955 en het ogenblik waarop zijn dienstverband werd beëindigd.

21 Voorts zij opgemerkt dat de Berufsgenossenschaft verzoeker voor het tijdvak waarin hij Duits ambtenaar was (1953-1956) heeft naverzekerd door aan de Bundesanstalt een bedrag voortvloeiende uit de pensioenberekening voor dat tijdvak te betalen, en dat de Bundesanstalt van mening is dat verzoekers vrijwillige bijdragen moeten worden gelijkgesteld met aanvullende verzekeringsbijdragen in de zin van de Duitse wettelijke regeling.

22 Mitsdien was de Commissie gerechtigd, bij de berekening van de pensioenrechten die verzoeker ingevolge artikel 102, lid 2, EGKS-Statuut verloor door zijn indiensttreding bij de Gemeenschap rekening te houden met de uit hoofde van een vrijwillige verzekering bij de Bundesanstalt behouden pensioenrechten. In dit opzicht heeft de Commissie voornoemd artikel 102, lid 2, derhalve juist uitgelegd; bijgevolg is artikel 4 van de algemene uitvoeringsbepalingen niet onverenigbaar met het EGKS-Statuut.

23 Het voorgaande geldt evenwel niet voor de 16 vrijwillige bijdragen die verzoeker heeft betaald na de beëindiging van zijn dienstverband met de Berufsgenossenschaft. Uit bovenstaande overwegingen volgt immers dat het tijdstip dat bij de berekening van de verloren en gehandhaafde pensioenrechten in aanmerking moet worden genomen met het oog op de compensatie van deze rechten in het kader van de communautaire pensioenregeling, het tijdstip is

waarop de ambtenaar zijn vroegere dienstverband beëindigt om bij een van de Gemeenschappen in dienst te treden.

24 Bijgevolg was de Commissie niet gerechtigd rekening te houden met de vrijwillige bijdragen die verzoeker na zijn indiensttreding bij de Gemeenschap krachtens een na dit tijdstip in werking getreden nationale wettelijke regeling heeft betaald.

25 Dienvolgens moet het bestreden besluit worden nietigverklaard in zoverre de toepassing van de coëfficiënt 0,8332 op het aantal pensioenjaren van 5 jaar, 7 maanden en 13 dagen — overeenkomend met het tijdvak waarin verzoeker in dienst is geweest van de Berufsgenossenschaft — de handhaving vertegenwoordigt van verzoekers pensioenrechten gebaseerd op 16 vrijwillige bijdragen die hij na beëindiging van zijn dienstverband met de Berufsgenossenschaft aan de Bundesanstalt heeft betaald.

26 Voor het overige moet het beroep worden verworpen.

Kosten

27 Aangezien elk der partijen gedeeltelijk in het ongelijk is gesteld, dienen de kosten overeenkomstig artikel 69, paragraaf 3, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering te worden gecompenseerd.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende, verstaat:

1) **Het besluit van de Commissie van 11 december 1978, houdende toepassing op verzoeker van de bepalingen van artikel 102, lid 2, van het Ambtenarenstatuut van de EGKS, wordt nietigverklaard in zoverre de toepassing van de coëfficiënt 0,8332 op het aantal pensioenjaren van 5 jaar, 7 maanden en 13 dagen — overeenkomend met het tijd-**

vak waarin verzoeker in dienst is geweest van de Duitse Hütten- und Walzwerksberufsgenossenschaft — de handhaving vertegenwoordigt van verzoekers pensioenrechten gebaseerd op 16 vrijwillige bijdragen die hij na beëindiging van zijn dienstverband met de Berufsgenossenschaft heeft betaald aan de Bundesversicherungsanstalt für Angestellte.

2) Elk der partijen zal de eigen kosten dragen.

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 7 mei 1981.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Voor de griffier

J. A. Pompe

adjunct-griffier

De president van de Eerste kamer

T. Koopmans

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 2 APRIL 1981 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

In de onderhavige ambtenarenzaak gaat het om toepassing van artikel 102, lid 2, van het Statuut van de Ambtenaren der EGKS, waarvan het bepaalde sub a en b in hoofdzaak overeenstemt met artikel 107, leden 1 en 2, van het destijds geldende Ambtenarenstatuut. Deze bepaling, die krachtens artikel 2, derde alinea, van verordening nr. 259/68 van de Raad van 29 februari 1968 tot vaststelling van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (PB L 56 van 1968, blz. 1) uitdrukkelijk van toepassing bleef op de ambtenaren die reeds onder het EGKS-Statuut van 1956 waren aangesteld, luidt in haar bij verordening nr. 1473/72 van 30 juni 1972 (PB L 160 van 1972, blz. 1) gewijzigde versie als volgt:

„2. De ambtenaar op wie de bepalingen van artikel 108 van het algemeen reglement van de EGKS niet van toe-

1 — Vertaald uit het Duits.